

Bijlage 2: Reactie OVV-rapport 'Veiligheid voor arbeidsmigranten'

Op 3 september 2025 heeft de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) het rapport 'Veiligheid voor arbeidsmigranten' gepubliceerd. Het OVV heeft onderzoek gedaan naar de werk gerelateerde veiligheid van arbeidsmigranten in Nederland. In deze bijlage staat de appreciatie van de aanbevelingen van de OVV. Deze bijlage is onderdeel van de kabinetsreactie arbeidsmigratie waarin het kabinet ingaat op de aanbevelingen van de OVV, het IBO-arbeidsmigratie, het SER onderzoek arbeidsmigratie en het Aanjaagteam en de voortgang toelicht.

De Onderzoeksraad voor de veiligheid (OVV) constateert dat de veiligheid van arbeidsmigranten onder druk staat door een optelsom van risicofactoren. Allereerst werken arbeidsmigranten vooral in risicovolle sectoren. Daarnaast zorgen taalproblemen, verschillen in cultuur, vermoeidheid door lange werk- en reistijden, slechte huisvesting waarvoor ze in veel gevallen afhankelijk zijn van de werkgever, middelengebruik en beperkte (kennis van) de toegang tot zorg en sociale voorzieningen ervoor dat kwetsbaarheid van arbeidsmigranten voor arbeidsongevallen groter is dan voor andere werknemers.

Op dit moment is het lastig om op basis van de officiële statistieken een goed beeld te krijgen van de omvang van de problematiek. Om toch een inschatting te kunnen doen hanteert de Raad een aantal criteria om tot definitie en omvang van de risicogroep te komen. Het gaat om mensen uit de EU met een inkomen van maximaal 130% van het wettelijk minimumloon, die tijdelijk verblijven en werken in Nederland. Ze zijn vooral werkzaam in de land- en tuinbouw, distributie en de voedingsmiddelenindustrie. 88% van hen doet dit op basis van een flexibel contract, terwijl het werk vaak een structureel karakter heeft. Op basis hiervan komt de Raad tot een groep van 200.000 kwetsbare arbeidsmigranten.

Alle betrokken partijen waaronder de verschillende sectororganisaties, de Nederlandse Arbeidsinspectie, maar ook ik als Minister van SZW worden door de Raad opgeroepen deze kwetsbare groep beter te beschermen. In het rapport worden hiervoor verschillende aanbevelingen gedaan. Namens het Kabinet geef ik hier een reactie op.

Aanbeveling: Neem de prikkels weg die het aantrekkelijk maken om arbeidsmigranten flexibel in te zetten voor structureel werk.

Het kabinet onderschrijft het belang van het wegnemen van prikkels om arbeidsmigranten flexibel in te zetten voor structureel werk. Via het arbeidsmarktpakket wordt hier al deels op ingezet. Het wetsvoorstel meer zekerheid flexwerkers, dat momenteel in de Tweede Kamer wordt behandeld, versterkt de inkomens en roosterzekerheid van uitzend en oproepkrachten.

Aanbeveling: Zorg voor een betere bescherming van arbeidsmigranten met flexibele arbeidsrelaties door de arbeidswetten beter bij hun situatie aan te laten sluiten, zodat zij worden betrokken bij medezeggenschap over het arbeidsomstandighedenbeleid bij materiële werkgevers en beter beschermd zijn tegen ontslag wanneer ze onveilig werk melden of dit werk onderbreken.

Ik onderschrijf het belang van verantwoord opdrachtgeverschap. Daarom zet mijn ministerie op dit moment in op een brede benadering van verantwoord opdrachtgeverschap om dit verder brengen. Door het voeren van gesprekken met vertegenwoordigers van alle schakels in verschillende sectoren in de keten. Met als doel het in kaart brengen van de behoeften, zodat elke schakel in de keten de daarbij behorende rol en verantwoordelijkheden kan nemen ten aanzien van goede arbeidsomstandigheden. In de Arbovisie 2040 is hier speciale aandacht voor en in de Kabinetsreactie SER-advies 'Gezond en veilig werken door effectieve regels en preventie' welke parallel aan deze brief aangeboden zal worden aan de Tweede Kamer.

In het OVV rapport is ook de meld- en vergisplicht genoemd. Deze wijziging van de Arbowet ligt op dit moment ter behandeling in de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel is een uitwerking van een van de aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten (Commissie Roemer). Het voorstel regelt een betere bescherming van ter beschikking gestelde werknemers, waaronder veel arbeidsmigranten. Op het moment dat er een meldplichtig arbeidsongeval met een ter beschikking gestelde werknemer plaatsvindt, moet de uitlener van de werknemer dit ook melden bij de Arbeidsinspectie.¹ Vervolgens moet de uitlener zich ervan vergewissen dat de werkplek weer gezond en veilig is alvorens opnieuw werknemers ter beschikking te stellen.

Daarnaast is de positie van ingeleende werknemers in de Wet op de Ondernemingsraden versterkt, door het verkorten van de termijn voor actief en passief kiesrecht (2022). De (voorgenomen) Verzamelwet SZW 2026 versterkt de betrokkenheid van de werknemersvertegenwoordigers of, als die er niet zijn, de werknemers, bij het arbeidsomstandighedenbeleid. Dit komt onder toezicht te staan, wat er aan bijdraagt dat deze verplichting beter wordt nageleefd. Bij inwerkingtreding van de wetswijziging zal in de voorlichting ook aandacht worden besteed aan de positie van arbeidsmigranten.

Aanbeveling: Versterk de belangenbehartiging van arbeidsmigranten, zodat zij zowel individueel als collectief beter gehoord worden en – ook na een arbeidsongeval – effectiever een beroep kunnen doen op hun rechten.

Het is belangrijk dat arbeidsmigranten net als eenieder de mogelijkheid hebben om een beroep te doen op rechten en plichten. Het is bij een arbeidsongeval belangrijk dat inspecteurs van de Arbeidsinspectie slachtoffers van arbeidsongevallen wijzen op hulp door vakbonden en/of Work in NL-punten. In dat kader gebruikt de Arbeidsinspectie ook communicatiematerialen om deze verwijzing goed te kunnen doen.

Aanbeveling: Verbeter de toegang tot arbozorg en sociale zekerheid

In het kader van de Arbowet wordt er op dit moment geen specifiek doelgroepenbeleid gevoerd. Maar in de Arbovisie 2040 en de SER-adviezen daarover is volop oog voor de toegankelijkheid van de arbozorg voor alle werknemers, zoals bijvoorbeeld zelfstandigen en flexwerkers. Momenteel onderzoekt het RIVM in opdracht van mijn ministerie belemmeringen en mogelijkheden van preventieve arbozorg voor zelfstandigen. Deze studie zal in 2026 verder verdiept worden. In de Kabinetsreactie SER-advies 'Gezond en veilig werken door effectieve regels en preventie' gaat de staatssecretaris van Participatie en Integratie uitgebreid in op het thema arbozorg.

Het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Arbeidsmigratie, gepubliceerd op 11 juli 2025, biedt enkele beleidsopties om de toegang van arbeidsmigranten tot de sociale zekerheid te verbeteren. Een eerste optie uit het IBO is om de registratie van arbeidsmigranten te verbeteren. Op dit moment ontbreekt een overzicht van alle arbeidsmigranten in Nederland. Het gaat om inzicht in verblijf van (arbeids)migranten in Nederland. Door correcte registratie, zijn daarnaast arbeidsmigranten beter bereikbaar voor de overheid, en hebben zij beter toegang tot overheidsdienstverlening. Een tweede optie uit het IBO is om werkgevers te verplichten taalcursussen te faciliteren. Taalvaardigheid is essentieel voor integratie, zelfredzaamheid en toegang tot informatie over rechten en plichten. Beheersing van de Nederlandse taal is essentieel om goed te kunnen communiceren met overheid, maatschappelijke organisaties en andere burgers.

¹ Een arbeidsongeval moet direct gemeld worden bij de Nederlandse Arbeidsinspectie als er sprake is van dood, blijvend letsel of ziekenhuisopname.

Deze beleidsopties sluiten aan bij bestaande initiatieven, zoals het project Work in NL (WIN), dat tot doel heeft EU-arbeidsmigranten te ondersteunen bij het vinden van betrouwbare informatie en hulp over wonen, werken en leven in Nederland. Ook biedt UWV informatie in meerdere talen aan, wat de toegankelijkheid van sociale zekerheid verder vergroot.

Aanbeveling: Verbeter gezamenlijk het cijfermatig inzicht in de (on)veiligheid van arbeidsmigranten op het werk, zodat structureel kan worden bijgehouden hoe het staat met de werkgerelateerde veiligheid van arbeidsmigranten.

Ik onderschrijf het belang van inzicht in de arbeidsomstandigheden van arbeidsmigranten. Een deel van het inzicht over arbeidsomstandigheden in den brede is afkomstig uit vragenlijstonderzoek. In de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) kan onderscheid gemaakt worden tussen arbeidsmigranten en niet-arbeidsmigranten, maar binnen dit type onderzoek is vaak sprake van een lage respons vanuit de groep arbeidsmigranten. Ander inzicht is afkomstig uit monitoronderzoek, bijvoorbeeld uit de monitor Arbeidsongevallen van de Arbeidsinspectie.² De monitor rapporteert over meldingsplichtige arbeidsongevallen. In de meest recente versie van de monitor gaat speciale aandacht uit naar ongevallen met uitzendkrachten. Uit de monitor rijst het beeld dat er binnen enkele sectoren met veel uitzendkrachten relatief veel ongevallen plaatsvinden. Binnen deze groep uitzendkrachten zitten relatief veel arbeidsmigranten. Het wetsvoorstel meld- en vergewisplicht beoogt onder andere de situatie van onderrapportage van ongevallen met ter beschikking gestelde werknemers, waaronder veel arbeidsmigranten te verbeteren.

De Nederlandse Arbeidsinspectie houdt daarnaast toezicht op de naleving van de arbeidswetten door werkgevers. Alleen wanneer dat voor de specifieke wet relevant is (Wet arbeid vreemdelingen) registreert de Arbeidsinspectie de nationaliteit van een werknemer. Voor analyse -doeleinden is voor de monitor Arbeidsongevallen 2023 getracht in beeld te brengen hoe vaak arbeidsmigranten betrokken zijn bij arbeidsongevallen. Daartoe is apart gekeken naar de arbeidsongevallen met personen die in de Registratie Niet-Ingezetenen zonder tijdelijk verblijfsadres en met een niet-Nederlandse achtergrond staan. Door deze analyse kon worden geconcludeerd dat onder deze groep arbeidsmigranten relatief veel arbeidsongevallen plaatsvinden, dat het iets vaker gaat om ernstige ongevallen en dat zij vaker uitzendkracht, jongere en erg kort in dienst zijn op het moment dat het ongeval plaatsvindt.³

Aanbeveling: Stel de Arbeidsinspectie beter in staat om het actieve toezicht te richten op arbeidsmigranten als groep in plaats van louter op de sectoren waar zij veelal in werken.

De Arbeidsinspectie houdt risicogericht toezicht op basis van de Inspectiebrede Risico-Analyse (IRA). Op basis van de IRA wordt het toezicht juist daar ingezet waar het objectieve risico op overtreding door werkgevers van de arbeidswetten en de kans op arbeidsongevallen het grootst zijn. Op deze plekken is ook sprake van een oververtegenwoordiging van arbeidsmigranten. Met de tussenstap van een objectieve risicoanalyse zoals de IRA wordt het doel van de OVV nu al bereikt.

Aanbeveling: Hanteer bij ongevallen met arbeidsmigranten een stevigere en minder vrijblijvende aanpak, waarbij expliciet rekening wordt gehouden met de risico verhogende factoren van arbeidsmigranten. Dit moet resulteren in een gelijkwaardig beschermingsniveau voor arbeidsmigranten.

² [Monitor arbeidsongevallen 2024 | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)

³ [Monitor arbeidsongevallen 2023 | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)

De OVV duidt hier op de nieuwe aanpak voor ongevalsonderzoek die de Arbeidsinspectie sinds 2023 kent. Centraal in deze aanpak staat dat werkgevers leren van arbeidsongevallen. Hiertoe zijn zij verplicht een werkgeversrapportage op te stellen. Dit is niet vrijblijvend, zoals de OVV lijkt te veronderstellen. Wanneer de werkgeversrapportage niet wordt opgesteld of van onvoldoende kwaliteit is, dan treedt de Arbeidsinspectie alsnog handhavend op. Aangezien deze plicht voor alle werkgevers geldt, is al sprake van een gelijkwaardig beschermingsniveau voor alle werknemers. Met het genoemde wetsvoorstel dat een meld- en vergewisplicht regelt voor uitzendbureaus wordt ook voor hen de melding van arbeidsongevallen verplicht.